

Memo

Ter attentie van	KondorWessels Projecten T.a.v. de heer ir. E. Sprakel Reggesingel 4 7461 BA Rijssen
Datum	9 september 2013
Distributie	De heer Sprakel
Projectnummer	13.0736
Onderwerp	Principeoplossing wateropgave Bauhaus Hengelo

Geachte heer Sprakel,

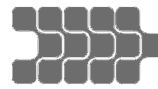
KWP heeft Aveco de Bondt gevraagd om een principe uitwerking te verzorgen van de wateropgave van het plan Bauhaus Hengelo Westermaat.

In 2007 is het plan reeds getoetst met de toenmalige inrichting. De inrichting van het terrein is sindsdien gewijzigd (en verkleind) en dient opnieuw getoetst te worden. Met de onderzoeksresultaten die verkregen zijn blijkt dat de wateropgave van het waterschap (en gelijktijdig van de gemeente) binnen de randvoorwaarden ingevuld kan worden. Het resultaat is opgenomen op tekening 130736-VO-01, d.d. 6-09-2013 en toegevoegd als bijlage.

De technische uitwerking dient nog overlegd te worden met het waterschap en de gemeente. Onderhavige memo kan gebruikt worden als technisch achtergronddocument voor de gemeente en het waterschap.

Met vriendelijke groet,

Maarten van Vierssen
Adviseur grond- en oppervlaktewater

Uitgangspunten

- Tauw; Waterhuishoudingsplan Plein Westermaat fase 3, versie 3.0 concept 4 december 2007.
- N Architecten BV; Bauwhaus Hengelo Westermaat; Overzichtstekening situatie, VO.01, 13-02-2013.
- Gemeente Hengelo geeft aan óf de geplande wadi vergroot mag worden.
- Gemeente Hengelo geeft aan óf halfverharding (bijvoorbeeld grasbetontegels) meetelt in de berekening.

Inventarisatie verhard oppervlak

Tabel 1 Oppervlaktebepaling

Type oppervlak	Bruto opp. (m2)	Verhard oppervlak (m2)
Daken		
Drive in Arena Buitenruimte	1.169	1.169
Drive in Arena Overdekte buitenruimte	2.160	2.160
Bauwhaus	7.655	7.655
Stadstuin Buitenruimte	1.104	1.104
Stadstuin Overdekte buitenruimte	1.060	1.060
Stadstuin	1.529	1.529
Totaal	14.677	14.677
Wegen		
Wegen	8.810	8.810
P-vakken		
Binnenrerein	2.054	2.054
Buitenrand	1.041	1.041
Totaal	11.905	11.905
Groen	5.680	0
Geplande Wadi	1.216	0
Totaal	33.478	26.582

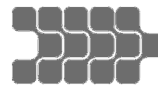
Het totale oppervlak van het plangebied bedraagt 3,348 hectare. Dit is kleiner dan in de rapportage van Tauw omdat een deel van het perceel separaat is verkocht (de zuid-oosthoek). Van het totale plangebied is ca. 1,47 ha. dakoppervlak en ca. 1,19 ha parkeer en wegverharding. In de nadere uitwerking is er vanuit gegaan dat de p-vakken aan de buitenrand direct afwateren naar de berm en derhalve niet bijdragen aan het afstromend oppervlak. Het afstromend oppervlak parkeren en wegen bedraagt ca. 1,09 ha.

Berekeningsresultaat

Voor de berekening van de benodigde berging is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Berging van een bui van 40 mm in 75 min;
- Inloopverlies van 3 mm (berging op straat) en
- Maximale afvoer uit het gebied van 2,4 l/s/ha.

Er dient derhalve 37 mm geborgen te worden.

Tabel 2 benodigde berging

Onderdeel	Hoeveelheden (m3)
Wateraanbod bij 40 mm bui	
Dakoppervlak	543
Weg en parkeren	402
Afvoer uit plangebied	-36
Infiltratie in Wadi	-10
Totaal benodigde berging	899

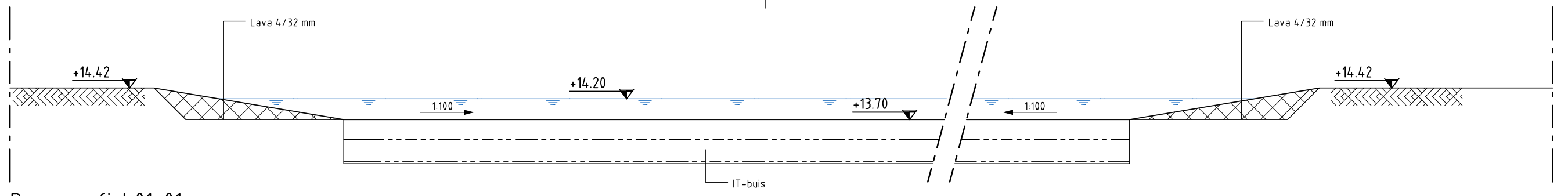
Berging in Wadi

De ruimte die in het bestemmingsplan bestemd is voor 'groen' kan (voor zover bekend) gebruikt worden voor de berging van hemelwater in een wadi. Zowel dakwater als weg- en parkeerwater kunnen hierin geborgen worden en zullen infiltreren en vertraagd afvoeren via een voorziening.

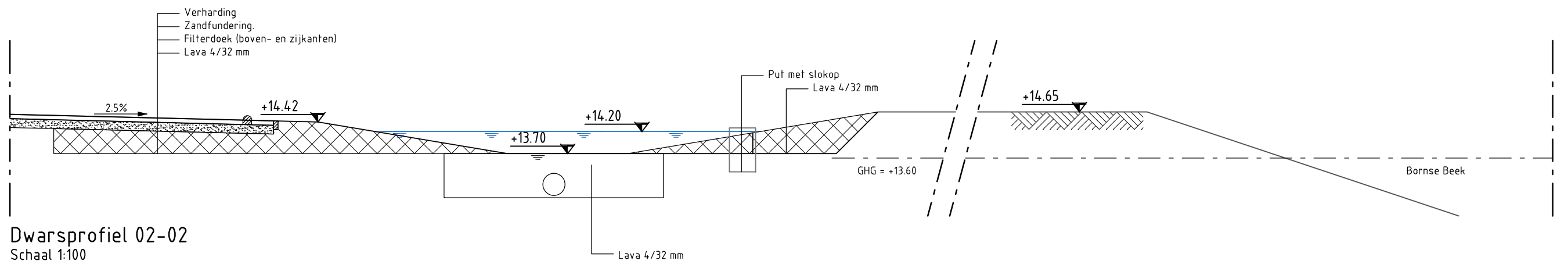
Een deel van de waterberging vindt plaats in de fundering onder de noordoostelijk gelegen parkeervakken (aan de westzijde van de wadi). Onder de parkeervakken is de fundering in die situatie uitgevoerd als lava (4-32 mm met een bergend vermogen van 50%). In totaal is ca. 895 m³ bergingsruimte beschikbaar. In de berekeningen is geen rekening gehouden met de ruimte tussen de bodemhoogte van de wadi 13,70 m NAP en de GHG van 13,60 m NAP. Hierin zit nog aanvullende berging. De berging is binnen 32 uur leeg (rekening houdend met 899 m³ afvoeren met maximaal 2,4 l/s/ha).

De bergingsruimte die beschikbaar is biedt voldoende ruimte voor de bergingsopgave.

Dwarsprofiel 01-01
Schaal 1:100

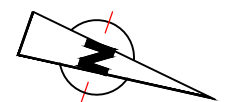
Dwarsprofiel 02-02
Schaal 1:100

Situatie
Schaal 1:1000

Berging in Wadi ca. 608m³
 Berging in Lava ca. 287m³
 totaal: 895m³

In de berekening is uitgegaan van een bodempeil van 13.70 +NAP en derhalve is er iets meer berging beschikbaar.
 Benodigd Lava ca 577m³ + 80m³ onder de Wadi; ca. 657m³

project	Bauhaus Hengelo			 Aveco de Bondt ingenieursbedrijf Reggesingel 2 Postbus 202 7460 AE Rijssen T +31 (0)548 51 52 00 F +31 (0)548 51 85 65 E rijssen@avecodebondt.nl				
onderdeel	Inpassen Wateropgave							
opdracht	KWP							
getekend	gecontroleerd	gezien	project nr.	130736	versie	1.0	blad 1	van 1
naam/par	JGD	RVS	MVV	1:200	status/uitgave	Voorlopig	tek.nr.	130736-V0-1.0
datum	06-09-2013	06-09-2013	06-09-2013	formaat	A3			